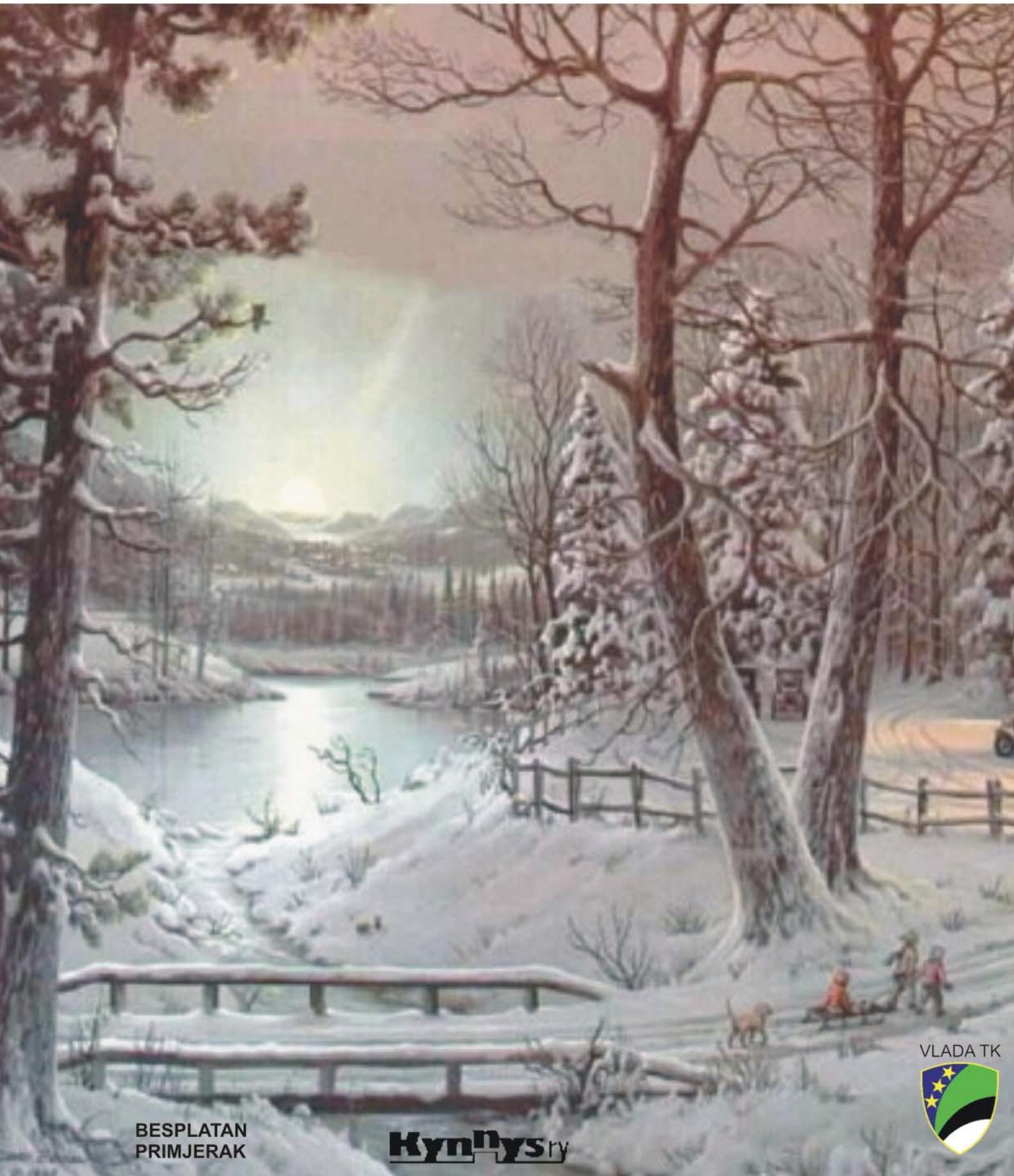

INICIJATIVA

Časopis osoba sa invaliditetom - 2011. godina - broj 103

VLADA TK

BESPLATAN
PRIMJERAK

Kynnys ry

SADRŽAJ

DRAMATIČNE POSLJEDICE KRIZE PO OSOBE SA INVALIDITETOM	3
MEDIJI NE POSVEĆUJU DOVOLJNO PAŽNJE ZAPOŠLJAVANJU OSI	4 - 5
PAS SA INVALIDITETOM	6 - 7
I VELIKI SU KRENULI OD NULE	8
NACIONALNA ORGANIZACIJA ZA RETKE BOLESTI	9
JA, KAO ŽENA, NE SMATRAM SE NIŠTA SLABIJOM OD MUŠKARACA	10 - 11
DESET ZANIMLJIVIH POSLOVA	12 - 13
IZ AKTIVNOSTI	14
NEOBIČNA LJUBAV PREDATORA I DJEVOJČICE	15
TURSKA IDE KORAK NAPRIJED	16
ZABLUDI I STEREOTIPI	17
DIJALOG U MRAKU	18 - 19

NEKE INFORMACIJE KORIŠTENE SU IZ DNEVNIH NOVINA I INTERNET STRANICA.

Informativni centar za osobe sa invaliditetom "Lotos" Tuzla

Redakcija:

Fikreta Hasanović
Anes Čehović
Suvad Zahirović
Sanja Zahirović
Jasminko Bijelić
Dragica Tunjić

Glavni i odgovorni urednik:

Fikreta Hasanović

Adresa redakcije:

M. i Ž. Crnogorčevića 3
75 000 Tuzla
Tel./Fax: + 387 35 251-476, 251-245

E-mail:

ic.loتوs@bih.net.ba
info@ic-loتوs.org.ba

Web:

www.ic-loتوs.org.ba

Izdavač:

Informativni centar za osobe sa invaliditetom "Lotos" Tuzla

Tiraž:

1000 primjeraka

INICIJATIVA (lat.)

Podsticaj za neku aktivnost posebno u pravu, zakonodavna inicijativa, pravo na podnošenje prijedloga zakona i drugih akata s pravnim dejstvom.

Uopšte, "čovjek od inicijative" je onaj koji samostalno preduzima potrebnu aktivnost u svom ili širem djelokrugu privatnog ili javnog života, ne čekajući za sve naredbe ili spoljašnji podsticaj.

Broj: 08-651-437-4/97
Sarajevo 16.12.1997. god.
Redni broj: 746

Upis u evidenciju javnih glasila izvršen u skladu sa Zakonom o javnom informisanju.

DRAMATIČNE POSLJEDICE KRIZE PO OSOBE SA INVALIDITETOM

U ovo teško vrijeme krize, 80 milijuna osoba sa invaliditetom u Evropi je među onima koji su najteže pogodjeni besprimjerno strogim mjerama štednje koje se provode u svim zemljama Evropske unije. U nastojanju da umanje svoje budžetske deficitne, vlade prave ozbiljne rezove na socijalnim uslugama. Izvještaj napravljen od strane Promatračkog tijela Evropskog invalidskog foruma o posljedicama ekonomске krize, pokazuje da osobe sa invaliditetom osjećaju posljedice surovosti ove krize na mnogo različitim načina, uključujući smanjenja invalidnina, obavezu masovnog ponovnog procjenjivanja statusa invalidnosti i reduciranja servisa. Ova kriza također utiče na sposobnost organizacija osoba sa invaliditetom da zastupaju interes milijuna osoba sa invaliditetom u evropskim zemljama.

U mnogim zemljama kao što je Velika Britanija, Nizozemska, i ostalima gdje se to provodi, pomoći u naknadama za vođenje dostojanstvenog života i pravo na kreiranje šeme ličnog budžeta, već je drastično smanjena. Španija je odlučila smanjiti zapošljavanje uz podršku za osobe sa intelektualnim poteškoćama. U zemlji u kojoj se treba boriti za zaposlenje, ove odluke će imati dramatičan učinak, 12 000 osoba sa invaliditetom će izgubiti svoj posao i biti izloženo socijalnoj isključenosti i njenim dramatičnim posljedicama. U Grčkoj, između ostalog, servisi koji se tiču mentalnog zdravlja se raspadaju, a kao posljedica toga sve više osoba sa psihosocijalnim poteškoćama suočavaju se sa rizikom ponovnog slanja natrag u zatvorene institucije.

„Potreban nam je novi plan za korištenje Evropske strategije 2020 i Evropske strategije za osobe sa invaliditetom kako bismo zaštitili osobe sa invaliditetom od posljedica krize, mi sad nismo u normalnoj situaciji“, rekao je predsjednik Evropskog invalidskog foruma, Yannis Vardakastanis. Pokret osoba sa invaliditetom vjeruje da postoji i drugačiji način da se prevlada kriza. Ovo razmišljanje se temelji na poštivanju ljudskih prava i osiguravanju da Evropa ne treba gubiti talent i sposobnost osoba sa invaliditetom u zapošljavanju, obrazovanju i inovacijama.

Aktivno uključivanje osoba sa invaliditetom u izlasku iz krize, zahtjeva od Evropske unije pravilno korištenje instrumenata za finansiranje koja su im na raspolaganju (kao što su Strukturni fondovi), i korištenje vodećih inicijativa Evropske strategije 2020 koje će se fokusirati na specifične potrebe osoba sa invaliditetom.

Evropski Invalidski Forum

MEDIJI NE POSVEĆUJU DOVOLJNO PAŽNJE ZAPOŠLJAVANJU OSOBA SA INVALIDITETOM

Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom počeo je sa radom u martu ove godine. O dosad urađenom i ciljevima na kojima će Fond raditi u budućnosti razgovarali smo sa Šejlom Hrustemović. Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom je počeo sa radom prije nekoliko mjeseci. Šta je urađeno u ovom kratkom periodu?

Možemo se pohvaliti dobrim rezultatima, jer smo i pored nedorečenosti pojedinih odredbi Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom uspjeli od privrednih i drugih pravnih subjekata naplatiti iznos od 222.000 konvertibilnih maraka po osnovu obaveza plaćanja posebnog doprinosa

za podsticanje rehabilitacije i zapošljavanje osoba sa invaliditetom. Od navedenog iznosa Fond je isplatio 120.000 konvertibilnih maraka po osnovu naknada poreza i doprinosa za zaposlene osobe sa invaliditetom u zaštitnim radionicama, organizacijama osoba sa invaliditetom i samostalnim poduzetnicima. Isplata novčanih nadoknada se svakodnevno nastavlja po osnovu podnešenih zahtjeva. Naime, ovom aktivnošću osigurana je održiva zaposlenost osoba sa najvišim procentom invalidnosti (tzv. zapošljavanje po posebnim uslovima). Sa predstavnicima Federalnog ministarstva finansija, Poreske Uprave FBiH i Penzijsko invalidskog osiguranja dogovoren je da su privredna društva za zapošljavanje osoba sa invaliditetom do dalnjeg oslobođeni plaćanja poreza na dohodak i obaveznih doprinosa u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima. Na navedenim konsultacijama je potvrđeno

da će zaposlene osobe sa invaliditetom u ovim društvima moći nesmetano koristiti pravo iz obaveznih osiguranja. Ovim su osigurani dodatni uslovi za održivost zaposlenja osoba sa invaliditetom pod posebnim uslovima kao i finansijska stabilnost Fonda. Uspješnom realizacijom gore pomenutnih aktivnosti u Fondu su osigurana sredstva za objavljivanje Javnih poziva za dodjelu novčanog stimulansa za nova upošljavanja osoba sa invaliditetom pod opštim i posebnim uslovima kao i sredstva za finansijsku konsolidaciju privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom. Sve navedeno ukazuje na činjenicu da je Fond svojim aktivnostima u kratkom periodu konkretno podržao održivost zaposlenja osoba sa invaliditetom kao i stvorio mogućnosti privrednim i drugim subjektima da izvrše nova upošljavanja osoba sa invaliditetom.

Koliko vam zakoni idu na ruku?

Sve ove aktivnosti realizovane su u nejasnoj i nedorečenoj zakonskoj regulativi. U tom smislu je Fond sa predstavnicima privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i organizacijama osoba sa invaliditetom kroz novootvoreno Koordinacijsko vijeće pokrenuo aktivnosti za izmjene i dopune zakonskih propisa kako bi se otklonile nejasnoće i nedorečenosti u postojećim odredbama.

Podijelite s nama primjer pozitivne priče, uspjeha pojedinca (pojedinaca) koji je zaposlen uz pomoć Fonda.

Uloga Fonda nije posredovanje u zapošljavanju osoba sa invaliditetom. Tu funkciju obavlja Federalni zavod za zapošljavanje. Naša nadležnost se ogleda u poduzimanju konkretnih mjera i transparentne distribucije Zakonom definiranih prihoda za stvaranje uslova za unapređivanje profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja ovih osoba te je u skladu sa navedenim Fond u ovom proteklom periodu finansijski podržao održivost zaposlenja oso-

ba sa invaliditetom, naravno shodno svojim trenutno skromnim mogućnostima.

Kako izgleda trenutno situacija sa zapošljavanjem osoba sa invaliditetom u FBiH, i na čemu vi namjeravate raditi u budućnosti?

Nažalost još uvijek ne postoji evidencija o zaposlenim osobama sa invaliditetom u FBiH, stoga Vam nismo u mogućnosti dati tu informaciju. Vođenje ove evidencije je prema Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju u nadležnosti kantonalnih službi za zapošljavanje. Mi nastojimo u saradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje, također i kroz izmjene i dopune Zakona obezbjediti da se ova evidencija vodi ažurno i da se uspostvai jedinstvana baza podataka. Što se tiče situacije u RS- u, ne raspolažemo informacijama o tome.

Naši planovi u budućnosti su poduzimanje mjera za posticanje zapošljavanja osoba sa invaliditetom pod opštim uslovima u što većem broju, jer to je smisao njihove uspješne integracije u društvenu zajednicu. U tu svrhu potrebno je obezbjediti sredstva za adaptaciju radnih prostora i radnih mjeseta kod svih poslodavaca, a to se može najuspješnije postići u saradnji sa lokalnim zajednicama, službama za zapošljavanje, Fondom penzijsko- invalidskog osiguranja FBiH i drugim zainteresovanim subjektima.

Možete li navesti neke organizacije, firme, institucije koje su najviše izašle u susret zapošljavanju osoba sa invaliditetom?

Mi za sada posjedujemo jedino podatke o zaposlenim osobama sa invaliditetom u privrednim društvima koja su osnovana radi zapošljavanja osoba sa invaliditetom kao što su „TMP“ Sarajevo, „DES“ d.o.o. Sarajevo, O.R. „Reha Centar“ Tuzla, „Pismolik“ d.o.o. Sarajevo, „Mioblast“ Tuzla i udruženjima osoba sa invaliditetom, („Savez slijepih FBiH“, „Savez paraplegičara oboljelih od dječje paralize FBiH“ i dr.) a to je zapošljavanje pod posebnim uslovima. Što se tiče zapošljavanja pod

opštim uslovima, mi nastojimo dobiti informacije od svih poslodavaca u FBiH o zaposlenim osobama sa invaliditetom, a u cilju izvršavanja njihove zakonske obaveze da na ukupan broj zaposlenih , zapošljavaju određeni broj osoba sa invaliditetom. Naime, taj proces sporo ide zbog pomenutih nejasnoća u Zakonu.

Koliko je među poslodavcima u BiH rasirena diskriminacija prema osobama sa invaliditetom?

Kao što je opšte poznato problem diskriminacije u zapošljavanju je veoma izražen. Svrha donošenja Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom i osnivanja Fonda je da se i ovaj problem ublaži i da se osobama sa invaliditetom omogući konkurentnije učešće na tržištu u skladu sa njihovim kompetencijama.

Mogu li se na web stranici Fonda naći sve potrebne informacije za zainteresovane i koje još izvore informiranja predlažete kako bi se što efikasnije provodila profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba sa invaliditetom?

Naša web stranica je svakako izvrstan izvor i za poslodavce i za osobe sa invaliditetom, jer se na istoj mogu informisati o svojim pravima i obavezama, preuzeti odgovarajuće obrasce, pronaći adekvatne informacije o projektima i programima, te pratiti sve aktuelnosti vezane za naš Fond. Što se tiče drugih izvora informisanja potrebno je da i druge institucije a također i organizacije osoba sa invaliditetom u većoj mjeri obezbjede pristupačne informacije o mogućnostima za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje putem svojih glasila i slično. Problem je i što naši mediji ne posvećuju dovoljno pažnje ovoj temi, a zbog svega navednog postoji deficit informacija o ovim pitanjima, zbog čega se ne postiže potrebna komunikacija između poslodavaca, nadležnih institucija i nevladinih organizacija, a naročito organizacija osoba sa invaliditetom.

Preuzeto sa internet portala: MANJINA.BA

PAS SA INVALIDITETOM

Ovo je priča o jedinstvenom i unikatnom psiću. Ovaj pas je rođen na Badnjak 2002 godine. I sve to ne bi bilo neobično da nije rođen sa dvije nege. On naravno nije mogao hodati, kada je rođen. Čak i njegova majka ga nije željela.

Njegov prvi vlasnik isto tako nije mislio da bi mogao preživjeti i razmišljao je da ga uspava. Ali onda, njegova sadašnja vlasnica, Jude Stringfellow iz Oklahoma u SAD-u, ponudila se da se brine o njemu.

Ona je bila odlučna da uči i trenira ovog malog psića i da mu pomogne da počne hodati sam. Nazvala ga je Faith (Vjera).

U početku, psića je stavljalaa na dasku za surfanje kako bi osjetio pokret. Kasnije je koristila

kikiriki maslac na žlici kao mamac i nagradu za stajanje i skakanje okolo. Čak i drugi psi kod kuće hrabrili su ga da hoda.

Iznenadujuće, već nakon 6 mjeseci, kao čudo, psić je naučio držati ravnotežu na svojim stražnjim nogama i skakati da se pokrene naprijed. Nakon daljnog vježbanja na snijegu, naučio je hodati kao ljudsko biće.

Psić Faith sada voli hodati okolo. Bez obzira gdje ide, privlači ljude k sebi. Brzo je postao poznat na međunarodnoj sceni i pojavio se u raznim novinama i TV emisijama.

Tu je sada knjiga pod naslovom 'S malo vjere' koja se objavljaju o njemu. Bio je čak kandidat da se pojavi u jednom od filmova o Harryju Potteru.

Njegova sadašnja vlasnica Jude Stringfellow odrekla se svog posla nastavnice i planira da psića vodi po cijelom svijetu kako bi prenijela svim ljudima poruku da se čak i ako nema savršeno tijelo, pojedinac može imati savršenu dušu.

"U životu će uvijek postojati nepoželjne stvari i okolnosti, zato, da bi se osjećali bolje potrebno je samo gledati na život iz drugog ugla. Nadam se da ova poruka donosi svježe i nove načine razmišljanja svima i da će potaknuti svakoga da cijeni i bude zahvalan za svaki lijep dan."

Vjera je stalna demonstracija snage i čuda života.

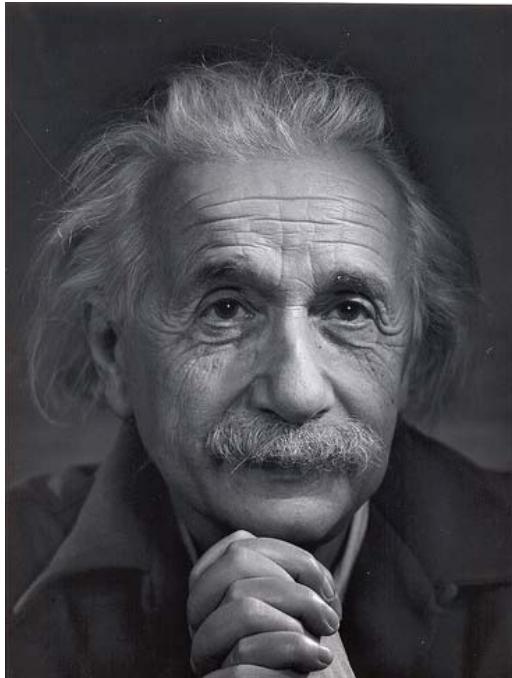
2012. - TEŠKA VREMENA PRIJATELJU MOJ...

Ova godina završava teškim financijskim stanjem koje se nadalje pogoršava i to je signal ne samo da će 2012 biti godina posta, nego da će i stanje najugroženijih u društvu biti dodatno zakomplizirano. Priče o rezanju javne potrošnje i uvođenju novih poreza ne vjerujem da će uroditи funkcionalnim fondovima koji će služiti za boljite osobe sa invaliditetom, jer takvi fondovi su i ovu godinu djelovali slabo. Ako sve cijene i troškovi porastu, a kao zamjenu dobijemo neku crkavicu za koju opet treba da se izbori u birokratskom sustavu, onda smo na istom. Prognoza ima svjetlu budućnost jedino u činjenici da će u teškim vremenima, kojih je bilo i bit će opet, isplivati na površinu (lopovi s jedne strane, jer njih takva vremena rađaju, ali neka ih tamo) humanisti i ljudi koji su spremni odricati se i dijeliti, kako patnju, tako i dobre strane života i blagoslove. Materijalna kriza jedna je strana kovanice, ali svi smo ljudi koji u ovakvim turbulencijama moramo sačuvati i zdrav razum, a to možemo samo uz ljubav i podršku drugih (istih ili sličnih) ljudi.

Dalibor Kojić, Mostar

I VELIKI SU KRENULI OD NULE

Albert Einstein progovorio je tek s četiri godine, a čitati je počeo sa sedam. Roditelji su mislili da je zaostao, a jedan od njegovih učitelja opisao ga je kao mentalno sporog, nedruštvenog i izgubljenog u snovima i maštanjima. Izbačen je iz škole i nije prošao na prijemnom ispitu jer je imao loše ocjene iz matematike.

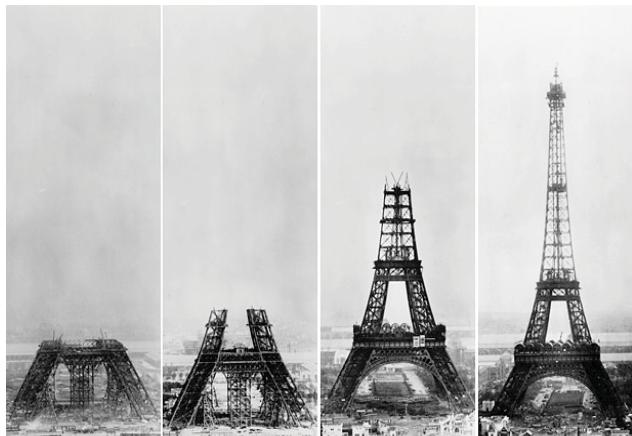
Za života je promijenio poglede u suvremenoj fizici i dobio Nobelovu nagradu.

Kada je 1865.g. Alexander Graham Bell konstruirao telefon jedan američki novinar je napisao: Svakom razumnom i inteligentnom čovjeku potpuno je jasno da je prenošenje

ljudskog glasa žicom nemoguće. A čak i da nije nemoguće potpuno je bespotrebno.

Kada je Gustave Eiffel želio izgraditi danas poznati Eiffelov toranj, preko 300 poznatih i cijenjenih znanstvenika se tome suprotstavilo. Po njihovom mišljenju, izgradnja takvog tornja bila bi protiv nacionalnog francuskog ukusa i francuske povijesti.

Danas je ovaj toranj najposjećenija atrakcija na svijetu, naravno uz napalatu, a broj posjetilaca je 6,893 miliona do 2007.

Sidney Poitier, danas poznati glumac i dobitnik Oskara za životno djelo, ne samo da nije prošao na svojoj prvoj audiciji nego mu je režiser rekao sljedeće: "Zašto ne prestanete uzalud trošiti i svoje i tuđe vrijeme? Izađite odavde i postanite perač posuđa ili nešto slično."

"Upravo u tom trenutku odlučio sam svoj život posvetiti glumi" – kaže Poitier.

NACIONALNA ORGANIZACIJA ZA RETKE BOLESTI

Poslednjih godina se mnogo govori o retkim bolestima i problemima koje one sa sobom nose. Jedna od mnogobrojnih posledica ovih bolesti u ogromnom broju slučajeva jeste invaliditet. Zato je i bilo logično da se među osnivačima Nacionalne organizacije za retke bolesti Srbije (NORBS) nađu, između ostalih, i osobe sa neuromišićnim oboljenjima, koje sve spadaju u retke.

Za nama je tek prva godina kako je NORBS osnovana, ali godina puna rada, izazova, inicijativa, poduhvata, korisnih susreta. Svesni da smo zagazili u polje prepuno prepreka, velikih rupa i nepoznanica, od početka smo sebi postavili veoma ozbiljne i ambiciozne ciljeve. Retkih bolesti ima 8 000 i kao što ne postoje dve identične osobe na svetu, tako ne postoje ni iste bolesti. Ključna pitanja oko kojih smo se okupili jesu dijagnostika, terapija, nemogućnost ostvarivanja ljudskih prava, nepostojanje registara, Nacionalnog plana za retke bolesti. Kristalno je jasno da ne zavise sva ova pitanja od novca, da neka od njih jesu rešiva ako im se pristupi na pravi način i ako se oko njihovog rešavanja ujedine udruženja osoba sa retkim bolestima, državne institucije, medicinski stručnjaci, farmaceutska industrija. NORBS od početka ima za cilj da pitanje retkih bolesti, koje ima toliko mnogo segmenata i nijansi, rešava na sistemski i kontinuiran način, a ne kroz pojedinačne slučajeve ili tako što ćemo nastaviti da zavisimo od ljubavnosti i simpatija pojedinaca.

Bez finansijskih sredstava za rad i kancelariju, ali zahvaljujući sopstvenim kontaktima, prijateljima, volonterima i ljudima koji su u nama prepoznali partnere i shvatili značaj ove organizacije, uspeli smo da organizujemo nekoliko izuzetno značajnih i posećenih aktivnosti na kojima se žustro diskutovalo o retkim bolestima iz različi-

tih uglova. I mediji su sve vreme aktivni. Osim pojavljivanja u elektronskim i štampanim medijima, redovno se ažurira vebajt kao i Facebook profil. Izuzetno nam je stalo da naši članovi, kao i javnost uopšte, budu upoznati ne samo sa radom organizacije, već i sa dešavanjima iz ove oblasti uopšte.

Ovakvim pristupom i ozbiljnim radom, ali i solidnim kontaktima sa Ministarstvom zdravlja Republike Srbije, za relativno kratko vreme uspeli smo da pokrenemo neke stvari sa mrtve tačke. Po prvi put u Srbiji „retke bolesti“ su uvedene u zakonodavstvo, a time i u sistem. Ovo jeste korak od izuzetnog značaja za sve nas, ali usvajanje zakona i stupanje na snagu ne znači uvek i primenu u praksi. Činjenica je da je pred nama možda još teži deo puta, a to je rad upravo na ovom planu. Motivisani ovakvim potezom, NORBS je pokrenuo i inicijavu da određeni lekovi, koje koriste osobe sa retkim bolestima, konačno budu stavljeni na pozitivnu listu lekova i zajedno sa nadležnim, intenzivno radimo na tom pitanju, koje je zaista urgentno.

Iskustva naših kolega iz regionala i šire su nam dragocena i od početka znamo da ne želimo da trošimo vreme i ponavljamo greške. Zato je NORBS postao član evropske organizacije za retke bolesti – Eurordis – i neguje odlične kontakte sa srodnim udruženjima na međunarodnom nivou.

NORBS je mlada organizacija, ali sastavljena od iskusnih pojedinaca. U 2012. godinu ulazimo sa idejom da nastavimo da radimo na onome što je valjalo, a potrudićemo se da ispravimo ono što nije. Prepreka i izgovora uvek ima, ali jedno je jasno – isključivo kontinuiranim i upornim timskim radom, kako unutar same organizacije tako i sa partnerima, imamo šanse da realizujemo naše ciljeve.

Čitaocima Inicijative želim da i u privatnom i u poslovnom životu imaju i čuvaju svoj „tim“ i da nikada ne zaborave da neguju odnose sa ljudima koji im prijaju i u koje imaju poverenja. To je danas sve teže naći.

Jelena Milošević

JA, KAO ŽENA, NE SMATRAM SE NIŠTA SLABIJOM OD MUŠKARACA

Stranice našeg časopisa jedna su mogućnost više da aktivisti i aktivistkinje u pokretu osoba sa invaliditetom upoznaju čitaoce o svojim razmišljanjima, o značajnim pitanjima u oblasti invalidnosti, radu organizacije u kojoj su aktivni, događanjima u mjestu njihovog življenja, ličnim iskustvima i razmišljanjima.

U ovom broju razgovaramo sa Šemsijom Đeladini iz Udruge paraplegičara i oboljelih od dječje paralize iz Livna.

INICIJATIVA: Jako dobro smo upoznati o tome ko je i šta radi Šemsija, ali, zbog naših čitalaca, možete li reći nešto o sebi?

Rođena sam u Albanskoj obitelji u Tetovu, Makedonija. Obrazovana-školovana sam u Zagrebu, a živim i djelujem u Livnu. Omiljena sam u svim narodima- nacijama u mom gradu i šire. Uz pomoć mojih prijatelja, koji nisu osobe sa invaliditetom, osnovala sam Udrugu paraplegičara i oboljelih od dječje paralize. Ti moji prijatelji mi pomažu u mom životu i radu. Kad padnem u krizu pružaju mi psihološku podršku. Oni me vole i ja njih volim i poštujem ono što mi pružaju da mi život bude ljestvi. Također, imam veliku podršku u obitelji, naročito od oca i brata.

INICIJATIVA: Livno je jedan relativno mali grad u kojem su osobe sa invaliditetom izolirane i nevidljive ostalim građanima. Kako ste kao žena sa invaliditetom odlučili da počnete mijenjati shvatanja o osobama sa invaliditetom u vašem gradu?

Netko je morao učiniti prvi korak. Ja sam uz pomoć prijatelja koji mi i danas pomažu, uspjela pokrenuti Udrugu, osigurati prostor

za rad i tako već godinama uspješno radimo. Ja, kao žena, ne smatram se ništa slabijom od muškarca. Imam svoj cilj koji ostvarujem svojom duhovnom energijom.

INICIJATIVA: Znamo da svakodnevno radite i želite uticati na puno stvari, ali, sigurno postoje aktivnosti koje su se desile najviše vašom zaslugom i zbog kojih ste ponosni. Recite za naše čitaoce šta je vama najdraža aktivnost od svih koje ste realizovali i kako je do njene realizacije došlo?

Ima dosta pozitivnih stvari koje smo napravili, posebno bi istaknula Međužupanijsko natjecanje osoba sa invaliditetom koje smo već treću godinu za redom uspješno realizirali.

Kada sam svojim prijateljima ispričala da mi je želja organizirati neku vrstu natjecanja osoba sa invaliditetom u našem gradu, oni su to prihvatali i pristupili realizaciji. Uspješno je sve organizirano, osigurana su sredstva od donatora te općinske i županijske vlasti. Zahvaljujući svojoj upornosti ostvarujem zacrtane ciljeve na koje se ponosim i njihovom realizacijom. Zahvaljujući dobroj suradnji sa institucijama, lokalnim županijskim, Federalnim vlastima i stranim donatorima ostvarujem svoje ciljeve i realiziram projekte.

INICIJATIVA: Nema puno žena sa invaliditetom uključenih u rad organizacija. Šta je važno obezbijediti da se trenutna situacija počne mijenjati na bolje?

Iskreno bih voljela da nema niti jedna osoba sa invaliditetom, ali se moramo nositi sa onime što nam život odredi.

Prije svega, mislim da je potrebno da se žene sa invaliditetom počnu uklapati u društvo i svoj hendikep da ne skrivaju, da izidu iz svojih domova i nastave živjeti kao da su najzdraviji. Kada se podu susretati sa osobama istog ili sličnog invaliditeta mnogo lakše će prihvati svoju invalidnost i biti sigurno psihički rasterećene.

INICIJATIVA: Imate jako puno prijatelja u pokretu osoba sa invaliditetom, i kako ste omiljeni i kao prijatelj i saradnik. Koji je najbolji način izboriti se za to?

Kada pokažete da ste spremni prihvati svoju invalidnost i da imate volju za životom, onda će vam i svi iskreni prijatelji tu pomoći da prebrodite sve prepreke.

INICIJATIVA: Sigurni smo da osim angažmana u organizaciji postoji i privatni život. Dopustite da budemo radoznali i upoznamo barem dio onoga što je Šemsija privatno. Zanima nas šta volite, u čemu uživate, imate li prijatelje, izlazite li često i da li vas vaša invalidnost u svemu tome ograničava?

Ne osjećam se kao osoba sa invaliditetom, živim i radim onako kako mogu. Radim što volim. Imam puno prijatelja, družim se izlazim s njima, a arhitektonske barijere su preuređene

zahvaljujući našoj udruzi. Volim sve što većina mladih voli: glazbu, druženje, šetnju... Sa prijateljima se vozim na Korzo i sva mesta na koje idu i oni. Osjećajna sam, sentimentalna, rasplačem se pod utiskom dobrog filma, ali znam lupiti šakom o stol i reći „ovako će to biti, ili ovako se to radi!“

INICIJATIVA: Vjerujemo da znate i druge osobe sa invaliditetom koje još uvijek nisu sigurne kako se izboriti za sopstvenu „slobodu“, samostalnost i osobenost. Koja je vaša „formula“ koju bi neko trebao primijeniti kako bi postao aktivan, samostalan i uključen u život?

Da, upoznala sam dosta osoba sa invaliditetom, dala savjete i primjere kako da nastave svoj život sa manje opterećenja. Veliki broj je to uspio napraviti i sada se kvalitetno uklapaju u društvo. Kao što sam već rekla, trebaju izaći u društvo ne srameći se svoje invalidnosti, i sve ostalo će doći samo od sebe.

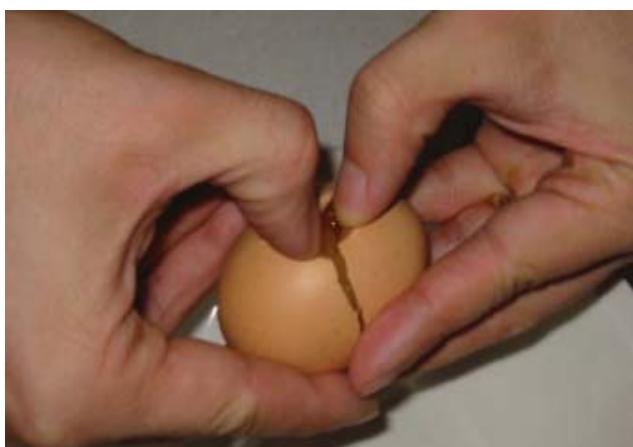
“Ne okrećite se nazad! Gledajte naprijed! Iskoristite sve potencijale i borite se sa sobom i svim što vam stvara prepreke! Sve vas volim i Sretna Vam 2012. godina.” Vaša Šemsija!

DESET ZANIMLJIVIH POSLOVA

Svjedoci smo da danas nije lako pronaći posao, ali ga je i teško zadržati. Ako uspijete pronaći posao, pri tome ga i zadržati, vjerovatno će vam u jednom vremu i dosaditi. Mi vam nudimo 10 poslova na kojima ljudi zarađuju. Ako van se neki sviđa slobodno konkurišite, imate našu podršku

10. RAZBIJAČ JAJA

Ovaj profesionalac u tucanju jaja zapravo ima veoma zahtjevan posao. On mora razbiti jaja i mirisati ona trula, a taj miris zasigurno nakon intenzivnog radnog dana izaziva glavobolje, mučnine i vrtoglavicu. Osim toga, kod svježih jaja razdvajaju žutanjak i bjelanjak, a navodno za ovaj posao nije potreba viša stručna sprema.

9. SAKUPLJAČ CRVA

Ako ste ikada išli na pecanje mogli ste uvidjeti da nije tako jednostavno izvaditi crve iz zemlje. Osim ako se nalazite na farmi kalifornijskih glista gdje se po istima doslovno gazi. Ovaj visoko isplativi posao uzgoja kalifornijskih glista zahtijeva i malo "prljavog rada". Tako sakupljači crva po cijele dane biraju dovoljno dugačke gliste koje sortiraju u kutijice za prodaju te olakšavaju život svakom ribolovcu. Zarađuju 4 centa po crvu. Ovaj posao iznimno je popularan u Kanadi koja ima brojna jezera, a slatkovodni ribari je smatraju rajom na zemlji. Neki čak maštaju o tome i da se presele tamko,

makar morali i sami vaditi crve po mraku i kiši, točnije, najpovoljnijim uvjetima za vađenje.

8. OSJEMENJAVAČ KRAVA

Verovali ili ne, ali za taj posao se često odlučuju i žene. Riječ je o iznimno zahtjevnom i neugodnom poslu. Osjemenjavač krava mora ruku najmanje do lakta gurnuti u rodnicu krave kako bi iz šprice ispustio sjeme bika u nju. Mnoge krave ne žele se pariti s odabranim bikovima jer su nasrtljivi pa ih se stoga umjetno oplođuje. Osobe koje to rade veterinarski su obučene, a plaće su im iznimno visoke.

7. ČISTAČ FARMI OD KOSTURA

Na velikim farmama na kojima buja vegetacija nerijetko se nađu odbačeni leševi koji datiraju i po nekoliko stoljeća unatrag. Bilo da je riječ o lešu ili kosturu, nikome nije ugodan posao skupljati ostatke čovjeka. Stoga postoje oni koji to profesionalno rade i na tome dobro zarađuju. Posao najčešće rade studenti forenzičke kojima je to dobra prilika da zarade novac i nauče nešto iz prakse. Zapravo, navodno se nitko osim njih do sada nije javio za taj posao.

6. UTVRĐIVAČ SPOLA KOD PILIĆA

Bez straha od ptičje gripe ovi ljudi pregledaju na tisuće pilića u jednom danu. Osim dobrog vida moraju imati i spretne ruke jer upravo oni hvataju male piliće i razvrstavaju mužjake od ženki. Također, moraju proći i stručni trening jer se reproduktivni organi kod pilića nalaze

u unutrašnjosti. Dok se kokice šalju na uzgoj kako bi jednog dana pravile jaja, mužjaci idu na uhranjivanje kako bi jednog dana postali ukusni obrok.

5. ČISTAČ AKVARIJA

Ako ste mislili da je opasno što neki ljudi peru prozore po neboderima svezani za uže onda biste trebali vidjeti što ovi majstori rade. Njihov posao je da jednom tjedno očiste akvarij morskog psa. Jedan od najvećih zemaljskih predatora vreba i kada nije gladan, a uzbudjenje čistača vjerojatno pojačava i to što ga svaki dan gledaju posjetitelji dok si misli hoće li preživjeti još jedan dan na poslu.

4. ČISTAČ ZGAŽENIH ŽIVOTINJA S AUTOCESTE

Koliko puta ste vidjeli lešinu na cesti? Jeste li znali da zapravo postoje ljudi koji se brinu za to da ih odande maknu? Šuška se kako njihov kamion smrdi više od preplašenog tvorića.

3. VIRTUALNI FARMER/KOPAČ ZLATA

S jedne strane ekrana postoje oni koji su opsesivno navučeni na igrice poput World of Warcraft. Isti ti pravim novcima kupuju novce ili zlato u imaginarnom obliku u svom imaginarnom svijetu koji su stvorili u jednoj od igrica. S druge strane ekrana postoje "zlatni farmeri", oni koji "kopaju" klikajući mišem svaki dan kako bi našli zlato i onda ga prodaju vama. I uzmu vam prave novce za to.

2. PISAČ PORUKA ZA KOLAČIĆE SREĆE

Iako možda ne toliko popularan kod nas kao u Americi, svima je dobro poznat kineski kolačić sreće u kojemu se nalazi poruka. Dok su nekada davno male Kineskinje vrijedno rukama ispisivale pažljive poruke, danas za to postoje štampači i ljudi koji profesionalno smišljaju poruke za kolačiće. Osim što moraju biti kreativni, moraju znati i prevoditi s engleskog jezika na kineski i obrnuto, naravno. Isti profesionalci najčešće se bave i pisanjem čestitki za velike nakladnike.

1. ZOMBI

Svi oni koji su se za makar jednu Noć vještica odjenuli u zombija i pritom se dobro zabavili, ovo je pravi posao za vas. Naime, profesionalnim statiranjem u zombi filmovima može se zaraditi oko 50.000 eura godišnje. A nije vam svaki radni dan radni. Ne morate raditi ni za blagdane, državne praznike ni... ponedjeljke ako ih toliko mrzite.

IZ AKTIVNOSTI

ŠESTI FORUM SAVEZA I ORGANIZACIJA OSOBA SA INVALIDITETOM

U okviru projekta „Ljudska prava i samostalni život osoba sa invaliditetom u Bosni i Hercegovini, partnerski razvojni projekt“ koji realizuju Threshold centar za samostalni život iz Helsinkijske, Humanitarna organizacija Partner iz Banja Luke i Informativni centar za osobe sa invaliditetom „Lotos“ iz Tuzle, a koji je finansiran od strane Ministarstva inostranih poslova Republike Finske, na Vlašiću u hotelu „Pahuljica“ krajem novembra održan je šesti Forum saveza i organizacija osoba sa invaliditetom iz Bosne i Hercegovine.

Tema o kojoj su predstavnici organizacija osoba sa invaliditetom raspravljali je bila: „Organizacije osoba sa invaliditetom u Bosni i Hercegovini / status, uloge i izazovi“. Uvodničari o navedenoj temi su bili g-din Fikret Zuko, Udruženje slijepih Kantona Sarajevo i g-din Zoran Dobraš, Koordinacioni odbor saveza invalidskih organizacija Republike Srpske, a moderator g-din Suvad Zahirović.

U radu Forumu učešće je uzelo oko trideset predstavnika saveza i organizacija osoba sa invaliditetom iz cijele Bosne i Hercegovine. Zaključci sa ovog Forumu su da je situacija krajnje ozbiljna i da zahtijeva angažman svih organizacija osoba sa invaliditetom. Također što prije treba pristupiti umrežavanju saveza i organizacija koji su voljni da zajedničkim djelovanjem na prostoru čitave Bosne i Hercegovine i na svim nivoima vlasti ubrzaju donošenje jedinstvenog Zakona o organizacijama osoba sa invaliditetom. Naglašeno je i da svaka pojedinačna organizacija treba da bude ravnopravan član mreže i da radi na svojim vizijama i misijama, a da zajedničko djelovanje bude podržano bezrezervno od svih članica mreže.

Na kraju Foruma g-din Suvad Zahirović je naglasio da ako osnažimo pojedinačne kapacitete organizacija i napravimo dobar ambijent, samo tako možemo doprinijeti međusobnom

povjerenju i osnažiti se u borbi ka zajedničkim interesima i samo tako možemo biti bliže zajedničkom cilju.

MLADE OSOBE I ŽENE SA INVALIDITETOM

22. i 23. 11. 2010. Godine, u hotelu „Zlača“ na Zlači, Banovići, održan je šesti ciklus treninga za mlade osobe i žene sa invaliditetom sa područja Tuzlanskog kantona, u organizaciji Informativnog centra za osobe sa invaliditetom „Lotos“ Tuzla, a u okviru projekta „Ljudska prava i nezavisni život u Bosni i Hercegovini“ koji je partnerski projekt između Centra za nezavisni život „Threshold“ iz Helsinkijske, Finska i dvije partnerske organizacije iz Bosne i Hercegovine: Informativnog centra za osobe sa invaliditetom „Lotos“ Tuzla i Humanitarne organizacije „Partner“ Banja Luka.

Teme ovih treninga su bile:

Mlade osobe sa invaliditetom – „Zapošljavanje i profesionalna rehabilitacija osoba sa invaliditetom i Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom u FBiH“,

Žene sa invaliditetom – „Moje pravo na odlučivanje“.

Na treninzima je prisustvovalo 30-tak mladih osoba i žena sa invaliditetom sa područja Tuzlanskog kantona.

Dragi moji,

Uđimo u 2012. godinu
s najboljim odlukama,
da ćemo s dobrim nastaviti,
loše ispraviti i
sve što nam ne odgovara
ukloniti.
Sretna 2012. godina!

Fikreta Hasanović

NEOBIČNA LJUBAV PREDATORA I DJEVOJČICE

Fotograf Dyrk Daniels zapazio je zlatnog bengalskog tigra kako sa zanimanjem gleda bebu, koja je bila iza stakla zoološkog vrta u Issaquah, u državi Washington. Ove nevjerojatne fotografije uhvatile su predivan trenutak kada se tigar naklonio, oborio glavu i postavio svoju šapu tačno gdje je bila bebina ruka.

Tigar po imenu Taj nageo se do djevojčice i naslonio svoju glavu na staklo. Njegova šapa našla se na staklu tačno prekoputa djevojčice ruke, a onda se nježno očešao obrazom tamo gdje je bilo njeno lice.

"Vidio sam da je djevojčica požurila ka staklu i nazvala ih velikim macama. Taj se također odmah zainteresovao. Bio sam uvjeren da će djevojčicu morati voditi psiholozima na terapije nakon takvog susreta i nisam mogao vjerovati kad joj je Taj prišao najnježnije što je mogao i lijepo je pozdravio", rekao je uzbudjeni Daniels, prenosi Daily Mail.

Djevojčica se uopšte nije uplašila, nego je sva uzbudjena otrčala do mame. Posjetioci do sada nisu imali priliku da vide toliku dozu nježnosti od tako velikog predatora.

© Solent News & Photo Agency

TURSKA IDE KORAK NAPRIJED

Turski ministar komunikacija izjavio je da će pomagalo za kretanje „Seeing Eye“ veličine mobilnog telefona biti dodijeljeno svim slijepim osobama u Turskoj. Pomagalo koje je napravljeno u Telekomu Turske svim slijepim osobama bit će dodijeljeno besplatno, rekao je ministar komunikacija Binali Yildirim prilikom posjete osnovnoj školi za slijepce. Pomagalo su dizajnirali turski inženjeri koristeći software za navigaciju koji slijepim osobama pomaže da se kreću bez asistenta. Također služi i kao mobilni telefon. Potrebno je samo da korisnici izgovore naziv destinacije i Seeing Eye dat će im pravac sa lokacije na kojoj se nalaze.

„Ovaj projekat bit će od velike pomoći našim slijepim građanima“, rekao je Yildirim, dodavši da će distribucija pomagala najprije biti im-

plementirana u Istanbulu i Ankari kao pilot projekt. Seeing Eye pomoći će im da se bez pomoći snađu na ulici prilikom odlaska u javne ustanove kao i u kretanju.

Prema generalnom direktoru firme Ahmetu Dabanliu, kompanija koja vodi projekt četiri godine radila je na razvoju programa i dizajna Seeing Eye. Rekao je kako je sedam inženjera radilo na razvoju a na mapiranju još četrdeset osoba, navodeći dodatne servise pomagala za slijepce osobe. Naprimjer, upozorava vas kada se približavate semaforu. „Također izgovara naziv ulice ili autobusne stanice pored koje osoba prolazi“, kaže Dabanli, dodajući da Seeing Eye ima opciju radio.

prevela Tifa Tučić

U prethodnoj godini ionako težak položaj osoba sa invaliditetom pogoršan je zbog teške političke situacije u našoj zemlji, koji je uz svjetsku krizu znatno uticao na pogoršanje ekonomskog stanja.

Reforma socijalnog sektora je u toku, tako da je ostao na snazi Zakon o uštadama, koji direktno utiče na primanja OSI po osnovu njihovog invaliditeta.

Mali primjer diskriminacije, koja je u BiH gotovo pa normalno stanje i sveprisutno u svim segmentima života i rada OSI. Navedeni Zakon je diskriminatorski, jer pogađa OSI iz tzv. civilnog položaja, dok uopće ne dotiče RVI.

Veoma pozitivan događaj je osnivanje i početak rada Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom u Federaciji.

Takođe, pokret osoba sa invaliditetom, bez obzira na sve skeptike, jača.

Moj dojam je da je među onima koji vode organizacije osoba sa invaliditetom došlo do promjene nekih ranijih stavova, te da smo postigli, doduše u začetku, stav

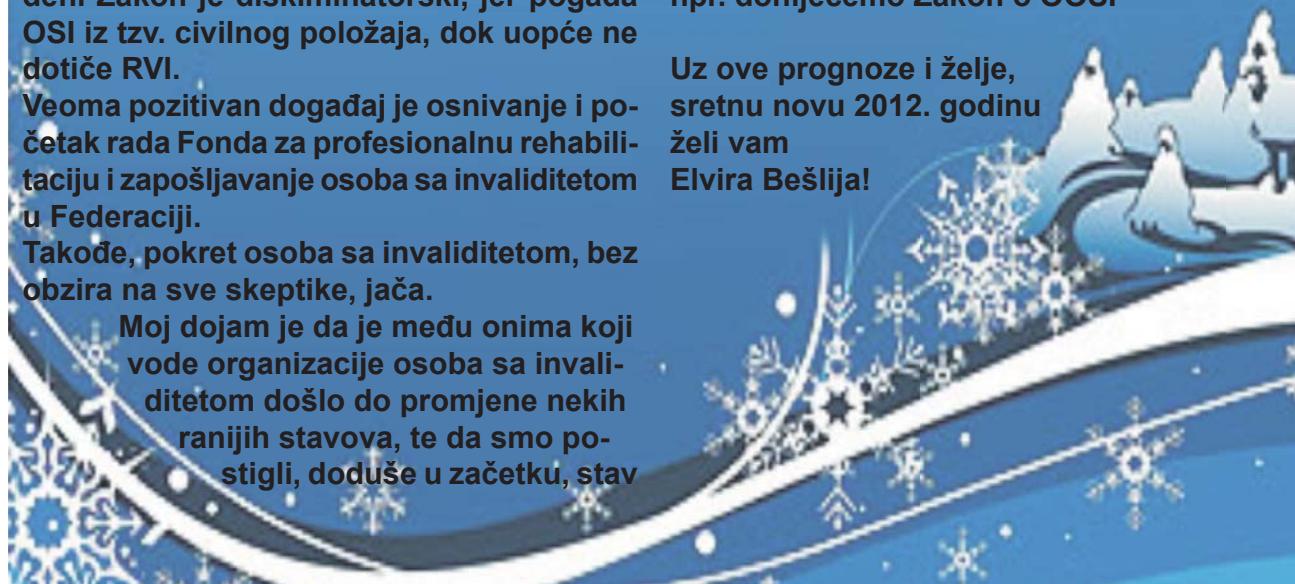
o stvaranju Mreže OOSI, i to je za mene, uz osnivanje Vijeća OSI na nivou države BiH, jedna od pozitivnih stvari.

A usvojena je i Strategija.

Prognoze su nezahvalne, ali želim vjerovati da će se dogoditi neke bitne stvari:

- završiće se ili privesti završetku reforma socijalnog sektora
- Fond će početi raditi u punom kapacitetu, u skladu sa Zakonom i ostalim popratnim aktima
- Pokrenuće se neka pitanaj iz Strategije, npr. donijećemo Zakon o OOSI

Uz ove prognoze i želje, sretnu novu 2012. godinu želi vam
Elvira Bešlija!

ZABLUGE I STEREOTIPI

ZABLUDA: Osoba s invaliditetom je bolesna, ili s njom nešto nije u redu.

ČINJENICA: Invaliditet je prirodan dio ljudskog iskustva, a to nije isto kao i biti u stanju bolesti. Pojedinci s invaliditetom imaju različite razine potreba i ponekad su bolesni, baš kao što su bolesne osobe i koje nemaju invaliditet. Brkati

ČINJENICA: Osoba s invaliditetom živi svoj život, obavljajući uobičajene aktivnosti poput vožnje na posao, kupovine, plaćanja računâ, ili sportskih aktivnosti. Pristup popratnim uslugama, pristupačnost objektima, javnom prijevozu, nogostupima, itd, pridonosi kvaliteti zdravstvene zaštite, a potrebna pomagala

invaliditet i bolest ne samo da je krivo, jer se koji put može biti bolestan, a i ne može odgovoriti potrebama neke osobe; nego to potiče negativni stereotip i prepostavku kako se osoba s invaliditetom može i treba izlječiti.

ZABLUDA: Ljudi s invaliditetom imaju lošu kvalitetu života.

ČINJENICA: To je jedan od najčešćih i najopasnijih stereotipa, jer obeshrabruje društvene kontakte i razvoj ozbiljnijih veza. Osobe s invaliditetom imaju potrebe poput ostalih ljudi koji nemaju invaliditet i one se trude postići što višu razinu kvalitete života kao i ostali. Društvo hendikepira pojedince gradnjom nepristupačnih škola, kina, kuća, autobusa, itd. Stav kako je invaliditet nešto loše i kako invaliditet znači loša kvaliteta života, često donosi više invaliditeta, nego invaliditet sam po sebi.

ZABLUDA: Ljudi s invaliditetom su inspirativni, hrabri i odvažni, jer se nose sa svojim invaliditetom.

daju mogućnost za normalan život, jednakako kao i osobama bez invaliditeta.

ZABLUDA: Ljudi s invaliditetom uvijek trebaju skupa i tehnološki napredna pomagala i usluge.

ČINJENICA: Jednostavna i jeftina pomagala su često najvažnija pomoć osobi kako bi ova imala samostalan život. Pomoćna sredstva su i prilagođeni pribor za jelo ili vrpcu s čičkom.

ZABLUDA: Ljudi s teškim invaliditetom moraju živjeti u domovima za njegu ili u bolnicama za rehabilitaciju pod stalnim nadzorom kako se sami ne bi ozlijedili.

ČINJENICA: Nažalost, ovu zabludu stvorio je sustav za dugoročnu skrb koja se temelji na domovima za njegu i drugim ustanovama. Čak i oni s težim oblicima invaliditeta mogu, uz odgovarajuću potporu usluge koju pruža zajednica, živjeti u svojoj vlastitoj kući. I napokon, treba im se pružiti ta mogućnost izbora.

DIJALOG U MRAKU

Socijalna isključenost osoba s invaliditetom i nejednake prilike za jednake mogućnosti u obrazovanju, karijeri, prijevozu i korištenju slobodnog vremena jedan je od najvećih izazova na svijetu. Važno je napomenuti da povećanje nepovjerenja i prekid komunikacija na svim nivoima dovodi do predrasuda.

610 miliona ljudi registrirani su kao osobe s invaliditetom – a da ne govorimo o milionima neregistriranih. Dvije trećine njih živi u zemljama u razvoju. Stereotipi, strahovi, izbjegavanje i predrasude često ometaju interakciju između osoba bez invaliditeta i osoba s invaliditetom. Nivoi razumijevanja, podrške i pristupa obrazovanju, informacijama i zapošljavanju razlikuju se od zemlje do zemlje. Čak i u razvijenim zemljama kao što je Njemačka samo 15% osoba s invaliditetom je zaposleno. Preovladavajuće mišljenje da je invaliditet „manje vrijedan od normalnog“ dovodi do diskriminacije i marginalizacije osoba s invaliditetom širom svijeta. Interakcijom sa slijepima i drugim marginaliziranim osobama još dominira sažaljenje i skrb i fokusirana je uglavnom na nedostatke. Postoji pomanjkanje razumijevanja u potencijal koji može imati hendikep ili oštećenje kao i činjenica da osobe s invaliditetom mnogo više „pate“ zbog neznanja, nedostatka informacija, nejednakih prava i nesigurnosti „osoba bez invaliditeta“ zbog invaliditeta.

Andreas Heinecke došao je na ideju da će doživljavanje neobičnih i snažnih emocija koje predstavljaju mentalni izazov, imati dugoročni utjecaj ne samo na ljude, već će poboljšati i kvalitetu njihove interakcije. Ideja je rezultirala koncep-

tom „Dijalog u mraku“, osnovna paradigma koja proizilazi iz djela njemačko-židovskog filozofa Martina Bubera, „Principi dijaloga“ da je jedini način učenja kroz upoznavanje. Dijalog u mraku kao polaznu osnovu uzima ideje nevisualne percepcije o slijepim osobama, kako bi se otkrilo neviđeno u nama i oko nas. Dijalog u mraku sigurno nije obična izložba ili biznis radionica. To je platforma za komunikaciju i blisku razmjenu među različitim kulturama, koja u perspektivi provokira promjenu.

Ulaskom u svijet bez vida ili zvuka, učimo nove sposobnosti od onih koje smatramo osobama s invaliditetom. Posjeta svijetu koji smo smatrali ograničavajućim ustvari nam pomaže da se oslobođimo vlastitih ograničenja. Ovaj susret pruža nam nove sposobnosti, vrijednosti, vještine, zahvalnost, poniznost i poštovanje za one koji su drukčiji od nas. To potiče na veću djelotvornost u kontekstu biznisa i povećanu svijest o ljudskoj različitosti.

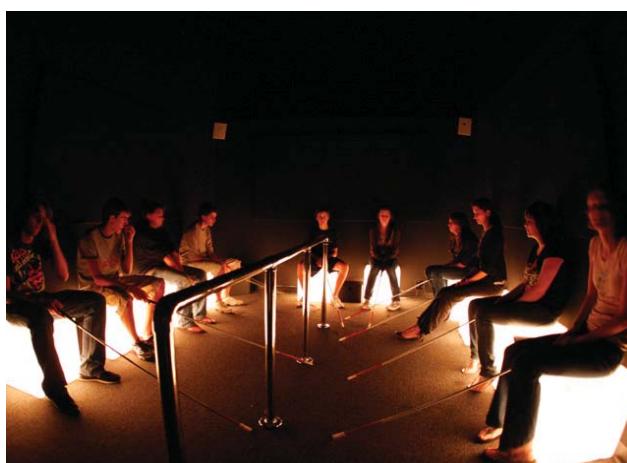
Izložba „Dijalog u mraku“ predstavljena je u više od 30 zemalja, vidjelo ju je više od 6 miliona posjetilaca širom svijeta, dok je 6000 slijepih pronašlo posao i osnažilo se.

„Dijalog u mraku“ uspio je dosegnuti šиру javnost, zaokupio veliku pažnju međunarodnih medija i stvorio mnoga nova radna mjesta za ugrožene osobe.

Zamjenom uloga – slijepi vodič „vidi“ u mraku, posjetioci su „slijepi“ – a emocionalni utjecaj je jači, posjetioci su stekli iskustvo koje dovodi do refleksije, smanjile su se socijalna ograničenja, neznanje se pretvorilo u otvorenost i interesovanje i sažaljenje se pretvorilo u poštovanje.

Nuđenjem široj javnosti ličnog iskustva koje nikada neće zaboraviti, Dijalog u mraku mijenja stavove javnosti o invaliditetu i različitosti i povećava njihovu toleranciju prema „drugima“. Dijalog u mraku je inkubator koji ima za cilj socijalnu integraciju slijepih i drugih marginaliziranih osoba nudeći im platformu za predstavljanje vještina, potencijala i ličnosti,

priliku da steknu više povjerenja u sebe kroz izazov na poslu i samostalnost putem plaće koju sami zarade.

Hiljade komentara u knjizi gostiju odražava utisak koji izložba ima na posjetioce – dirnuti su iskustvom i pozitivno impresionirani vodičima. 96% posjetilaca izložbe Dijalog u mraku smatra da je ona važna za društvo. 80% izjavilo je kako vjeruju da posjeta izložbi pomaže u unapređivanju stavova prema osobama s invaliditetom općenito a ne samo prema slijepima. 98% reklo je da će posjetu izložbi najtoplje preporučiti prijateljima.

Povratna informacija o izložbama i radionicama dobijena je gdje god su organizirane. Neki od značajnih događaja gdje je Dijalog pružio jedinstveno iskustvo učenja uključujući samite koje organizira Svjetski Ekonomski Forum i njihove godišnje sastanke u Davosu.

Andreas Heinecke osnivač je i CEO socijalnog poduzeća Dijalog (DSE), sa sjedištem u Hamburgu i članovima tima koji rade iz Italije, Indije, Francuske i Bugarske.

Ciljevi DSE su kreirati poslove za osobe s invaliditetom i promijeniti svijest prema drugačijem. To se postiže putem izložbi kao što su Dijalog u mraku ili Dijalog u tišini i biznis radionice.

Andreas je odrastao u Baden-Badenu, Njemačka. 1982. diplomirao njemačku književnost i istoriju, doktorirao 1989. a zatim počeo raditi kao novinar za njemačku informativnu kompaniju Sudwestfunk. Dobio je zadatak da obuči kolegu koji je oslijepio nesretnim

slučajem. Andreas je bio fasciniran svjetom slijepih a šokiran diskriminacijom sa kojom se suočavaju.

1988. Andreas je postao zamjenik direktora fondacije za slijepu Stiftung Blindenan. Imao je okvir za ostvarivanje ideja o uspostavljanju dijaloga između slijepih i videćih osoba što nije bilo motivirano sažaljenjem, nesigurnošću i predrasudama. Ideja je bila jednostavna: slijepi i videće osobe trebale bi se sresti u mraku, i iskoristiti priliku zamjene uloga i prevladavanja ograničenja.

1996. Andreas osniva svoju prvu kompaniju kako bi proširio ideju Dijaloga u mraku. 2000. godine otvara svoju prvu stalnu izložbu u Hamburgu.

Od osnivanja 1988., izložbe Dijalog u mraku distribuirane su širom svijeta. Kreirano je više od 6000 radnih mjesta za osobe s invaliditetom u 30 zemalja dok je više od 6 miliona posjetilaca kroz potpuni mrak uvedeno u svijet sljepoće, što je rezultiralo boljim razumijevanjem, empatijom i tolerancijom.

2009. Andreas je osnovao socijalno poduzeće Dijalog GmbH kao krovnu organizaciju međunarodnih projekata socijalnog biznisa.

S engleskog prevela i priredila Tifa Tučić

2012.

